ПРАЛЕТАРЫІ УСІХ КРАІН, ЯДНАЙЦЕСЯ!

Гомельскі універсітэт

ОРГАН ПАРТКОМА, РЭКТАРАТА, КАМІТЭТА ЛКСМБ І ПРАФКОМАЎ ГОМЕЛЬСКАГА ДЗЯРЖАЎНАГА УНІВЕРСІТЭТА

№ 18 (691) | Аўторак, 24 мая 1988 г. | Газета заснавана ў верасні 1969 года | Выходзіць раз у тыдзень | Цана 2 кап.

НА ЗДЫМКУ: галоўны корпус універсітэта.

СПЕЦВЫПУСК ГАЗЕТЫ ДЛЯ АБІТУРЫЕНТАЎ-88

У НАШЫМ УНІВЕРСІТЭЦЕ РЫХТУЮЦЦА СПЕЦЫЯЛІСТЫ ПА 12 СПЕЦЫЯЛЬНАСЦЯХ. ВЫБІРАЙЦЕ ДЛЯ СЯБЕ ЛЮБУЮ

НА ДЗЕННЫМ АДДЗЯЛЕННІ:

1. БЕЛАРУСКАЯ І РУСКАЯ МОВА І ЛІТАРАТУРА.
2. РУСКАЯ МОВА І ЛІТАРАТУРА.
3. ГІСТОРЫЯ.
4. БІЯЛОГІЯ.
5. ФІЗІЧНАЯ КУЛЬТУРА.
6. ЭКАНОМІКА І САЦЫЯЛОГІЯ ПРАЦЫ.
7. ЭКАНАМІЧНАЯ ІНФАРМАТЫКА І АЎТАМАТЫЗАВАНЫЯ СІСТЭМЫ КІРАВАННЯ.
8. БУХГАЛТАРСКІ УЛІК, КАНТРОЛЬ І АНАЛІЗ ГАСПАДАРЧАЙ ДЗЕЙНАСЦІ.
9. МАТЭМАТЫКА.
10. ФІЗІКА.
11. ГІДРАГЕАЛОГІЯ І ІНЖЫНЕРНАЯ ГЕАЛОГІЯ.
12. ГЕАФІЗІЧНЫЯ МЕТАДЫ ПОШУКУ І РАЗВЕДКІ РАДОВІШЧАЎ КАРЫСНЫХ ВЫКАПНЯЎ.

ГОМЕЛЬСКІ ДЗЯРЖАЎНЫ УНІВЕРСІТЭТ

АБ'ЯЎЛЯЕ ПРЫЁМ СТУДЭНТАЎ НА ДЗЁННАЕ АДДЗЯЛЕННЕ НА 1988—89 НАВУЧАЛЬНЫ ГОД

на наступныя спецыяльнасці:

беларуская і руская мова і літаратура; руская мова і літаратура; гісторыя; біялогія; фізічная культура; эканоміка і сацыялогія працы; эканамічная інфарматыка і аўтаматызаваныя сістэмы кіравання; бухгалтарскі ўлік, кантроль і аналіз гаспадарчай дзейнасці; матэматыка; фізіка; гідрагеалогія і інжынерная геалогія; геафізічныя метады пошуку і разведкі радовішчаў карысных выкапняў.

На спецыяльнасці **«фізіка», «матэматыка» і «біялогія»** дакументы прымаюцца на педагагічнае і вытворчае аддзяленні.

На педагагічныя спецыяльнасці прымаюцца, як правіла, асобы, якія маюць схільнасць або вопыт работы з дзецьмі, па рэкамендацыях педагагічных саветаў школ, сярэдніх прафесіянальна-тэхнічных вучылішчаў, сярэдніх спецыяльных навучальных устаноў, органаў народнай адукацыі, працоўных калектываў, гарадскіх і раённых камітэтаў камсамола, ваеннаслужачыя, звoленыя ў запас на працягу трох апошніх гадоў.

Прыём заяў **з 25 чэрвеня па 15 ліпеня.** Уступныя экзамены **з 16 па 30 ліпеня.** Залічэнне ў састаў студэнтаў **з 1 па 5 жніўня.**

Паступаючыя ва універсітэт здаюць уступныя экзамены ў залежнасці ад выбранай спецыяльнасці па наступных дысцыплінах:

— **беларуская і руская мова і літаратура** — па беларускай мове і літаратуры (пісьмова), рускай мове і літаратуры (сачыненне), гісторыі СССР (вусна);

— **руская мова і літаратура; гісторыя** — па рускай мове і літаратуры (сачыненне), па рускай мове і літаратуры (пісьмова), гісторыі СССР (вусна);

— **эканоміка і сацыялогія працы; бухгалтарскі ўлік, кантроль і аналіз гаспадарчай дзейнасці** — па матэматыцы (пісьмова), рускай мове і літаратуры (сачыненне), гісторыі СССР (вусна);

— **эканамічная інфарматыка і аўтаматызаваныя сістэмы кіравання; матэматыка; фізіка; гідрагеалогія і інжынерная геалогія; геафізічныя метады пошуку і разведкі радовішчаў карысных выкапняў**— па матэматыцы (пісьмова), фізіцы (вусна), рускай мове і літаратуры (сачыненне);

— **біялогія** — па біялогіі (пісьмова), хіміі (вусна), рускай мове і літаратуры (сачыненне);

— **фізічная культура** — па спецыяльнасці (лёгкая атлетыка, гімнастыка, плаванне) біялогіі (пісьмова), рускай мове і літаратуры (сачыненне).

Паступаючыя на ўсе спецыяльнасці, акрамя філалагічных, могуць пісаць сачыненне па беларускай мове і літаратуры.

Асобы, узнагароджаныя па заканчэнні сярэдняй школы залатым (сярэбраным) медалём, закончыўшыя сярэднія спецыяльныя навучальныя ўстановы і сярэднія прафесіянальна-тэхнічныя вучылішчы з дыпломам з адзнакай, здаюць адзін з устаноўленых адпаведнай спецыяльнасці ўступных экзаменаў, а іменна:

— **беларуская і руская мова і літаратура; руская мова і літаратура; гісторыя** — па рускай мове і літаратуры (сачыненне);

— **біялогія, фізічная культура** — па біялогіі (пісьмова);

— **матэматыка; фізіка; эканоміка і сацыялогія працы; эканамічная інфарматыка і аўтаматызаваныя сістэмы кіравання; бухгалтарскі ўлік, кантроль і аналіз гаспадарчай дзейнасці; гідрагеалогія і інжынерная геалогія; геафізічныя метады пошуку і разведкі радовішчаў карысных выкапняў** — па матэматыцы (пісьмова).

Пры атрыманні адзнакі «пяць» яны вызваляюцца ад астатніх экзаменаў і залічваюцца ва універсітэт, а пры атрыманні адзнакі «чатыры» або «тры» здаюць астатнія экзамены.

Уступныя экзамены праводзяцца па праграмах, складзеных у адпаведнасці з вучэбнымі праграмамі сярэдняй агульнаадукацыйнай школы і зацверджанымі Дзяржаўным камітэтам народнай адукацыі СССР.

Заўвага: пісьмовы экзамен (не ўлічваючы сачынення і матэматыкі) прадугледжвае пісьмовы адказ на пытанні экзаменацыйнага білета.

Залічэнне ва універсітэт праводзіцца па колькасці балаў, набраных паступаючымі на ўступных экзаменах.

Па-за конкурсам пры атрыманні станоўчых адзнак на ўступных экзаменах ва універсітэт залічваюцца ваеннаслужачыя, звoленыя ў запас і маючыя ўстаноўленыя ўрадавыя льготы, дзеці-сіраты і дзеці, якія засталіся без апекі бацькоў.

У сувязі з вострай патрэбай у педагагічных кадрах шэрагу раёнаў Магілёўскай (Клімавіцкі, Краснапольскі, Слаўгарадскі, Касцюковіцкі, Чэрыкаўскі) і Гомельскай (Брагінскі, Буда-Кашалёўскі, Веткаўскі, Добрушскі, Ельскі, Кармянскі, Нараўлянскі, Хойніцкі, Чачэрскі) абласцей Міністэрства народнай адукацыі БССР дазволіла залічваць па-за конкурсам пры атрыманні станоўчых адзнак на ўступных экзаменах асоб, якія пражываюць ва ўказаных раёнах і маюць накіраванні раённых аддзелаў народнай адукацыі.

Пры роўнасці конкурсных балаў пераважнае права на залічэнне атрымліваюць ваеннаслужачыя, звoленыя ў запас на працягу трох апошніх гадоў; асобы, якія праявілі здольнасці і схільнасці да выбранай спецыяльнасці, найбольш падрыхтаваныя да навучання ў ВНУ; тыя, хто мае стаж практычнай работы больш двух гадоў.

Аб'яўляецца мэтавы прыём на педагагічныя спецыяльнасці асоб, пастаянна пражываючых у сельскай мясцовасці. Універсітэту даведзены наступны план мэтавага прыёму:

— **руская мова і літаратура:** Буда-Кашалёўскі— 2, Веткаўскі — 3, Гомельскі — 4, Добрушскі — 2, Жлобінскі — 2, Кармянскі — 2, Лельчыцкі — 2, Лоеўскі — 3, Акцябрскі — 1, Петрыкаўскі — 3, Рэчыцкі — 2, Рагачоўскі — 2, Чачэрскі — 2;

— **беларуская мова і літаратура:** Буда-Кашалёўскі — 1, Веткаўскі — 2, Гомельскі — 2, Добрушскі — 1, Жлобінскі — 1, Лоеўскі — 1, Рэчыцкі — 2; Магілёўская вобласць — 5: Бабруйскі — 1, Горыцкі — 1, Глускі — 1, Слаўгарадскі — 1, Шклоўскі — 1;

— **гісторыя:** Брагінскі — 1, Буда-Кашалёўскі— 2, Веткаўскі — 2, Гомельскі — 2, Жыткавіцкі — 1, Жлобінскі — 2, Калінкавіцкі — 2, Лельчыцкі— 1, Лоеўскі — 1, Акцябрскі — 2, Петрыкаўскі — 1, Рэчыцкі — 1, Рагачоўскі — 1, Хойніцкі — 1; Магілёўская вобласць — 2: Бабруйскі — 1, Кіраўскі — 1;

— **матэматыка:** Буда-Кашалёўскі — 2, Веткаўскі — 3, Гомельскі — 2, Добрушскі — 1, Жлобінскі — 1, Лоеўскі — 3, Рэчыцкі — 1, Чачэрскі— 2;

— **фізіка:** Брагінскі — 1, Веткаўскі — 2, Гомельскі — 2, Ельскі — 2, Калінкавіцкі — 1, Нараўлянскі — 1, Рэчыцкі — 1;

— **біялогія:** Брагінскі — 1, Буда-Кашалёўскі— 2, Веткаўскі — 3, Ельскі — 1, Жлобінскі — 1, Калінкавіцкі — 1, Лельчыцкі — 1, Лоеўскі — 1, Нараўлянскі — 1, Петрыкаўскі — 2, Рэчыцкі — 1, Рагачоўскі — 2;

— **фізічная культура:** Брагінскі — 1, Буда-Кашалёўскі — 2, Веткаўскі — 1, Гомельскі — 2, Добрушскі — 1, Ельскі — 1, Жлобінскі — 1, Кармянскі — 2, Лельчыцкі — 2, Лоеўскі — 2, Акцябрскі — 1, Рэчыцкі — 1, Рагачоўскі — 3, Хойніцкі — 2.

Мэтавыя накіраванні выдаюцца раённымі аддзеламі народнай адукацыі.

Заявы аб прыёме падаюцца на імя рэктара універсітэта. Да заявы прыкладаюцца: дакумент аб сярэдняй адукацыі ў арыгінале, характарыстыка з апошняга месца работы або вучобы, выпіска з працоўнай кніжкі (для тых, хто мае стаж работы), медыцынская даведка па форме № 086/у, 6 фотакартак размерам 3×4 (здымкі без галаўнога ўбору), рэкамендацыя педагагічнага савета школы, сярэдняга прафесіянальна-тэхнічнага вучылішча, сярэдняй спецыяльнай навучальнай установы, органаў народнай адукацыі, працоўнага калектыву, гарадскога або раённага камітэта камсамола (паступаючых на педагагічныя спецыяльнасці). Пашпарт і дакумент аб адносінах да воінскай павіннасці паступаючыя прад'яўляюць у прыёмную камісію асабіста па прыбыцці ў ГДУ.

Усе пытанні, звязаныя з прыёмам ва універсітэт, канчаткова вырашаюцца прыёмнай камісіяй.

Дакументы накіроўваць па адрасу: 246699, г. Гомель, вул. Савецкая, 108, Гомельскі дзяржуніверсітэт, прыёмная камісія.

Яўка на ўступныя экзамены па выкліку універсітэта. Прыёмная камісія знаходзіцца ў вучэбным корпусе № 1, тэл. 57-11-15.

ПРЫЕМНАЯ КАМІСІЯ.

ЗАПРАШАЮЦЬ АБІТУРЫЕНТАЎ НА ВУЧОБУ

ГІСТОРЫКА-ФІЛАЛАГІЧНЫ

ГІСТОРЫКА - філалагічны факультэт — адзін з самых старэйшых і буйных факультэтаў універсітэта. Штодзённа яго аўдыторыі разам з савецкімі студэнтамі запаўняюць прадстаўнікі замежных краін: Афганістана, Кампучыі, Сірыі, Індыі і інш. На факультэце рыхтуюць кадры пераважна для народнай асветы па трох спецыяльнасцях: гісторыі, рускай мове і літаратуры, а таксама беларускай і рускай мовах і літаратурах. Гэта прафесіі для тых, хто хоча глыбока вывучаць мінулае і сучаснае нашай дзяржавы і зарубежных краін, хто адчувае і любіць мастацкае слова, для тых, каго цікавяць матэрыяльная і духоўная культура нашых продкаў і народа ў перыяд рэвалюцыйнай перабудовы грамадства. Гэта, нарэшце, прафесіі для тых, хто ўмее, любіць і марыць працаваць з дзецьмі, моладдзю.

На факультэце больш за 70 вопытных выкладчыкаў: заслужаны дзеяч навукі БССР загадчык кафедры беларускай мовы прафесар У. В. Анічэнка, загадчык кафедры рускага, агульнага і славянскага мовазнаўства прафесар П. У. Сцяцко, 34 кандыдаты навук, дацэнты і 36 асістэнтаў. У большасці сваёй яны — выпускнікі нашага факультэта, выдатнікі, якія вучыліся або вучацца ў аспірантуры.

Добрую метадычную падрыхтоўку студэнтаў забяспечваюць выкладчыкі В. А. Ляшчынская, В. І. Смыкоўская, М. В. Гусева, І. І. Кобыш. Для чытання лекцый па асобных праблемах запрашаем вядомых вучоных рэспублікі. Напрыклад, па беларускай і рускай мовах чытаюць лекцыі, кіруюць напісаннем дыпломных работ акадэмік АН БССР М. В. Бірыла, член-карэспандэнт АН БССР А. І. Жураўскі, загадчык сектара рускай мовы Інстытута мовазнаўства імя Якуба Коласа А. М. Булыка, старшы навуковы супрацоўнік гэтага ж інстытута Л. А. Антанюк.

Тэарэтычныя веды студэнты замацоўваюць у час вучэбна-вытворчых практык. Так, будучыя гісторыкі выяўляюць стаянкі першабытных плямёнаў, праводзяць раскопкі старажытных паселішчаў, курганоў, сістэматызуюць і аналізуюць свае знаходкі. Апрача таго, яны працуюць у архівах, музеях, збіраюць краязнаўчыя матэрыялы. Студэнты-філолагі летам выязджаюць запісваць мясцовыя назвы бытавых прадметаў, дробных геаграфічных аб'ектаў, вусную народную творчасць. Сабраныя матэрыялы абагульняюцца, атрымліваюць тэарэтычнае абгрунтаванне ў курсавых і дыпломных работах, а таксама кандыдацкіх дысертацыях. Значны час адводзіцца на практыку непасрэдна ў піянерскіх атрадах, у школах, дзе студэнты выконваюць усе абавязкі настаўнікаў. Вытворча-азнаямляльная практыка на IV курсе праходзіць у ПНР.

Паглыбленаму асваенню прафесіі спрыяюць сустрэчы з вопытнымі настаўнікамі. Гасцямі студэнтаў былі народная настаўніца СССР, дэлегат XXVII з'езда КПСС В. С. Аўраменка, заслужаная настаўніца БССР А. М. Дашкоўская, выдатнікі народнай асветы Л. Ф. Кавалёва, А. А. Капоця. Пранікнуць у творчую лабараторыю пісьменніка дапамагаюць літаратурныя вечары, канферэнцыі па кнігах з удзелам аўтараў. Перад студэнтамі неаднаразова выступалі Іван Шамякін, Ніл Гілевіч, Іван Чыгрынаў, Алег Лойка, Анатоль Грачанікаў, Барыс Сачанка, Рыгор Барадулін, Уладзімір Верамейчык, Данута Бічэль-Загнетава, Яўгенія Янішчыц, Ніна Шклярава, Уладзімір Арлоў, Анатоль Башлакоў, Валянціна Коўтун. Традыцыйнымі сталі сустрэчы з пісьменнікамі Браншчыны, Чарнігава, Кіева. Здольныя студэнты выпускаюць у шматтыражцы літаратурныя старонкі, друкуюцца ў абласной і рэспубліканскіх газетах.

Студэнты факультэта пад кіраўніцтвам выкладчыкаў займаюцца навуковымі даследаваннямі: пішуць рэфераты, выступаюць на канферэнцыях з дакладамі, удзельнічаюць у конкурсах на лепшую навуковую работу.

На факультэце працуюць 10 навуковых гурткоў, студэнцкая навуковая лабараторыя, атрад «Археолаг», які вядзе раскопкі ў Гомелі, яго ваколіцах і на Віцебшчыне.

Сталенне спецыялістаў праходзіць у актыўнай грамадскай працы. Штогод на факультэце фарміруецца па 10—15 студэнцкіх будаўнічых атрадаў, у тым ліку інтэрнацыянальны савецка-чэхаславацкі, якія ў час летніх канікул працуюць на аб'ектах народнай гаспадаркі, асвойваючы значныя капіталаўкладанні. Нашы студэнты працуюць выхавацелямі і важатымі піянерскіх лагераў, кіраўнікамі гурткоў пры домакіраўніцтвах. Студэнты факультэта раскрываюць свае таленты ў фальклорным ансамблі, драматычным тэатры, вакальных ансамблях, духавым аркестры. Лепшыя акадэмічныя групы наведваюць гарады-героі, выязджаюць на экскурсіі на радзіму Янкі Купалы, Якуба Коласа, Івана Мележа, Андрэя Макаёнка, Аляксандра Пушкіна, Льва Талстога і інш.

Вучоба на гісторыка-філалагічным факультэце дае магчымасць набыць глыбокія веды па гістарычных, літаратуразнаўчых і мовазнаўчых дысцыплінах, атрымаць грунтоўную падрыхтоўку па педагогіцы, псіхалогіі, методыцы, усебакова развіваць кругагляд, удасканальваць свае творчыя здольнасці і, урэшце, стаць сапраўдным настаўнікам.

М. ГУЛІЦКІ,
дэкан факультэта, дацэнт.

ЭКАНАМІЧНЫ

На лютаўскім (1988 г.) Пленуме ЦК КПСС было разгледжана пытанне «Аб ходзе перабудовы сярэдняй і вышэйшай школы і задачах партыі па яе ажыццяўленню». У пастанове Пленума ўказваецца на неабходнасць далейшага ўдасканальвання метадаў навучання і выхавання, упраўлення вучэбна-выхаваўчым працэсам, значнага павышэння якасці падрыхтоўкі спецыялістаў.

У падрыхтоўцы эканамістаў неабходна забяспечыць арганічнае спалучэнне высокага ўзроўню палітыка-эканамічнай адукацыі з глыбокім веданнем тэорыі і практыкі кіравання сацыялістычнай эканомікай, дзейнасці працоўных калектываў ва ўмовах поўнага гаспразліку і самафінансавання.

Эканамічныя кадры павінны ўмець карыстацца метадамі матэматычнага мадэлявання і сучаснай электронна-вылічальнай тэхнікай у рашэнні эканамічных і ўпраўленчых задач. У святле гэтых патрабаванняў і павінна весціся падрыхтоўка маладых спецыялістаў у эканамічных ВНУ.

На эканамічным факультэце нашага універсітэта вядзецца падрыхтоўка спецыялістаў па наступных спецыяльнасцях: «Эканоміка і сацыялогія працы», «Бухгалтарскі ўлік, кантроль і аналіз гаспадарчай дзейнасці», «Эканамічная інфарматыка і АСК».

Вучэбны працэс на факультэце ажыццяўляюць 38 выкладчыкаў чатырох кафедр, 24 з іх маюць вучоныя ступені і званні. Акрамя таго, заняткі на эканомфаку вядуць яшчэ больш за 50 выкладчыкаў іншых факультэтаў. Сярод працуючых на эканомфаку — высокакваліфікаваныя спецыялісты, заслужаныя работнікі вышэйшай школы рэспублікі прафесар М. В. Навучыцель і дацэнт Я. А. Семянчук, прафесары С. А. Кім і М. І. Рубцоў, заслужаны дзеяч навукі РСФСР і БАССР В. Е. Ціпчанка і інш. Калектыў факультэта падтрымлівае цесныя сувязі з вытворчымі аб'яднаннямі і прадпрыемствамі г. Гомеля («Гомсельмаш», «Гідрааўтаматыка», завод пускавых рухавікоў і інш.). У 1987 годзе аб'ём гасдагаворных навуковых даследаванняў склаў 170 тыс. руб. пры эканамічным эфекце 998,1 тыс. руб. Актыўны ўдзел у выкананні гэтых работ прымаюць студэнты. Высокія іх дасягненні ў рэспубліканскіх конкурсах. Так, у красавіку бягучага года на алімпіядзе «Студэнт і навукова-тэхнічны прагрэс» (г. Мінск) студэнты эканамічнага факультэта занялі II месца сярод ВНУ рэспублікі. Нашы выхаванцы актыўна ўдзельнічаюць у патрыятычным студэнцкім руху. У працоўным семестры-87 байцы СБА выканалі аб'ём работ на суму каля 241 тыс. руб.

Тыя, хто заканчвае наш факультэт па спецыяльнасці «Эканоміка і сацыялогія працы», атрымліваюць спецыяльнасць «эканаміст» і накіроўваюцца на работу ў аддзелы працы і заработнай платы, лабараторыі НАП, бюро нарміравання працы і іншыя эканамічныя службы прадпрыемстваў і аб'яднанняў.

Выпускнікі новай для факультэта спецыяльнасці «Бухгалтарскі ўлік, кантроль і аналіз гаспадарчай дзейнасці» атрымліваюць спецыяльнасць «эканаміст» і будуць працаваць у бухгалтэрыях прамысловых прадпрыемстваў і прадпрыемстваў аграпрамысловага комплексу, у фінансавых аддзелах выканкомаў Саветаў народных дэпутатаў, кантрольна-рэвізійных упраўленнях, аддзяленнях банка і ў іншых арганізацыях.

Па спецыяльнасці «Эканамічная інфарматыка і АСК» рыхтуюцца інжынеры-эканамісты па распрацоўцы, укараненню і падтрыманню сістэм апрацоўкі эканамічнай інфармацыі і аўтаматызаваных сістэм кіравання арганізацыйна-эканамічнага тыпу на базе сучаснай вылічальнай тэхнікі. Гэтыя спецыялісты прызначаны для работы ў галінах машынабудаўнічай прамысловасці, аграпрамысловых комплексаў, у гандлі, грамадскім харчаванні, у сацыяльнай сферы, у агульнадзяржаўных органах, у НДІ і праектных арганізацыях, на прадпрыемствах інфармацыйна-вылічальнага абслугоўвання.

У. АРЭШЧАНКА,
дэкан факультэта, прафесар.

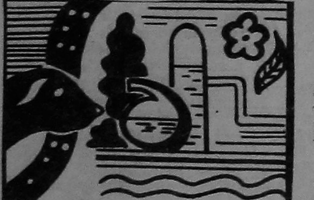

БІЯЛАГІЧНЫ

Новыя гарызонты для развіцця нашага факультэта, аднаго са старэйшых у вядучай вышэйшай навучальнай установе Беларускага Палесся, адкрыліся пасля XXVII з'езда КПСС і лютаўскага (1988 г.) Пленума Цэнтральнага Камітэта партыі.

Работа біяфака цяпер усё больш цесна ўвязваецца з практыкай жыцця Гомельшчыны, рэспублікі, краіны. Ахова навакольнага асяроддзя і вырашэнне Харчовай праграмы СССР — важнейшыя праблемы сучаснасці. Калектыў факультэта імкнецца ўнесці ў гэтую агульнанародную справу свой пасільны ўклад. Падрыхтоўка спецыялістаў-біёлагаў, выкананне навукова-даследчых праграм цесна ўвязаны з ажыццяўленнем пастаўленых задач.

Біялагічны факультэт рыхтуе спецыялістаў біялагічнага профілю з правам выкладання біялогіі і хіміі ў агульнаадукацыйных школах, тэхнікумах, сярэдніх спецыяльных вучылішчах. Выпускнікам-выдатнікам даюцца рэкамендацыі для паступлення ў аспірантуру. Адсюль ідзе папаўненне выкладчыкаў і вучоных не толькі для нашага факультэта, але і для іншых ВНУ і НДІ.

Па кафедрах батанікі і фізіялогіі раслін, заалогіі і аховы прыроды студэнты спецыялізуюцца для выкладчыцкай працы. Кафедра фізіялогіі чалавека і жывёлін вядзе спецыялізацыю з ухілам у фізіялогію і біяхімію сельскагаспадарчых жывёлін і па аналізу кармоў для жывёлагадоўчых комплексаў. Па кафедры хіміі з будучага навучальнага года пачнецца падрыхтоўка спецыялістаў для аграпрома нашай вобласці — аграхімікаў.

Вучэбны працэс на факультэце спалучаецца з навукова-даследчай работай студэнтаў, у якой яны прымаюць удзел з першага курса. Па матэрыялах навуковых даследаванняў будучыя спецыялісты пішуць курсавыя і дыпломныя работы, рыхтуюць даклады для студэнцкіх навуковых канферэнцый, а таксама ўдзельнічаюць у рэспубліканскіх і ўсесаюзных конкурсах на лепшае студэнцкае навуковае даследаванне.

Вялікае значэнне ў падрыхтоўцы маладых спецыялістаў-біёлагаў маюць вучэбныя і вытворчыя практыкі. Студэнты праходзяць іх на аграбіястанцыі «Старыя Чонкі», у экспедыцыях, Батанічным садзе АН БССР, у лабараторыях жывёлагадоўчых комплексаў, калгасах і саўгасах Гомельшчыны, у сярэдніх школах.

На факультэце сур'ёзная ўвага ўдзяляецца каардынацыі навукова-даследчай работы з АН БССР і АН СССР і ўкараненню ў вытворчасць вынікаў даследаванняў.

Падрыхтоўку маладых спецыялістаў на біяфаку вядуць пяць дактароў навук, сярод якіх тры прафесары і 33 кандыдаты навук, дацэнты.

Прафесарска - выкладчыцкі састаў факультэта зацікаўлены ў тым, каб да нас на вучобу паступала здольная таленавітая моладзь. З гэтай мэтай штогод праводзяцца абласныя алімпіяды па біялогіі і хіміі. Яны дазваляюць выяўляць сярод школьнікаў тых рабят, якія па-сапраўднаму цікавяцца названымі навукамі.

Студэнты нашага факультэта актыўна ўдзельнічаюць у летніх працоўных семестрах, займаюцца ў гуртках мастацкай самадзейнасці, у спартыўных секцыях. А ў Дружыне па ахове прыроды яны заняты вельмі важнай справай: выступаюць з дакладамі і гутаркамі перад вучнямі горада па шырокай прыродаахоўчай тэматыцы, вядуць барацьбу з браканьерамі.

В. ВЕРАМЕЙЧЫК,
дэкан факультэта, кандыдат сельскагаспадарчых навук.

Каб стаць высокакваліфікаваным спецыялістам, неабходна настойлівая вучоба студэнтаў-біёлагаў у разнастайных лабараторыях біялагічнага факультэта.

На здымку: першакурснік біяфака Сяргей Старасценка на занятках па маламу практыкуму.

Фота Л. Акінчыц.

СЕМ ФАКУЛЬТЭТАЎ УНІВЕРСІТЭТА

ГЕАЛАГІЧНЫ

Геалогія з'яўляецца навукай аб будове і гісторыі зямной кары і нашай планеты ў цэлым. Людзі, якія набываюць прафесію геолага, вырашаюць задачы народнай гаспадаркі, звязаныя з комплексным выкарыстаннем прыродных рэсурсаў, выяўленнем і распрацоўкай новых месцанараджэнняў карысных выкапняў і забеспячэннем сыравінай нашай прамысловасці.

Геалагічны факультэт ГДУ рыхтуе кадры па спецыяльнасцях «гідрагеалогія і інжынерная геалогія», «геафізічныя метады пошукаў і разведкі радовішчаў карысных выкапняў».

Усе студэнты атрымліваюць агульнаадукацыйную падрыхтоўку па грамадскіх навуках, матэматыцы, фізіцы, хіміі, замежнай мове і інш. Адначасова яны вывучаюць асноўныя геалагічныя дысцыпліны — агульную геалогію, гістарычную геалогію, геалогію СССР, геакартаванне, гідрагеалогію, інжынерную геалогію, мінералогію, геахімію, крышталаграфію, мерзлатазнаўства, карысныя выкапні, дынаміку падземных вод, сейсмаразведку, электраразведку, магнітаразведку, прамысловую геафізіку, гравіразведку.

На факультэце дзейнічаюць 23 лабараторыі і кабінеты, мінералагічны музей. Вучэбны працэс ажыццяўляюць 2 доктары геолага-мінералагічных навук, прафесары, 9 кандыдатаў навук, дацэнтаў, 4 выкладчыкі.

У вучэбнай рабоце таксама прымаюць удзел 9 супрацоўнікаў навукова-даследчага сектара, галіновай лабараторыі і сейсмалагічнага пункта.

Тыя, хто заканчвае наш факультэт па спецыяльнасці «гідрагеалогія і інжынерная геалогія», з'яўляюцца геолагамі шырокага профілю і вырашаюць задачы, звязаныя з геолага-пошукавымі работамі па выяўленню месцанараджэнняў прэсных піцявых і прамысловых вод, разведцы месцанараджэнняў руд і будаўнічых матэрыялаў, геалагічнай здымцы, водазабеспячэннем населеных пунктаў, вывучэннем мінеральных лекавых і прамысловых вод, рэжымнымі назіраннямі за воданоснымі гарызонтамі і дзеючымі водазаборамі, зменамі пад уздзеяннем гаспадарчай дзейнасці чалавека (буйнае інжынернае будаўніцтва, распрацоўка месцанараджэнняў, пракладка дарог, мастоў, меліярацыйныя работы і г. д.), даюць заключэнні для абгрунтавання праектаў і ўзвядзення розных збудаванняў. Тыя, хто заканчвае факультэт па спецыяльнасці «геафізічныя метады пошукаў і разведкі радовішчаў карысных выкапняў», рашаюць задачы геалогіі і гідрагеалогіі геафізічнымі метадамі. Любая новая свідравіна закладваецца па даных геафізікі. Вызначэнне геалагічнай будовы зямной кары, граніц пройдзеных свідравінай парод, фізічных уласцівасцей парод, тэхнічных параметраў свідравін таксама праводзіцца геафізічнымі метадамі.

Шлях на геалагічны факультэт праходзіць праз школу «Юнага геолага» або проста па сцяжынцы рамантыкі, развітай кнігамі, назіраннямі, расказамі геолагаў. Студэнты факультэта пасля 1 і 2 курса праходзяць вучэбную, 3 і 4 — вытворчую практыку працягласцю 2—3 месяцы. Вучэбныя практыкі праводзяцца на тэрыторыі Беларусі і Украіны, вытворчыя — у Беларусі, Горкаўскай, Ульянаўскай і Валгаградскай абласцях, Чыцінскай і Іркуцкай абласцях, на Камчатцы, Чукотцы, Сахаліне, у іншых раёнах нашай краіны.

Вучоба на факультэце базіруецца на грунтоўнай падрыхтоўцы па матэматыцы і фізіцы. Памылковая шырока распаўсюджаная думка аб тым, што геолагу не патрэбна ведаць фізіку і матэматыку. Вывучэнне спецкурсаў па геафізічных метадах, дынаміцы падземных вод, інжынерных і гідрагеалагічных разліках, мадэляванню гідрагеалагічных працэсаў заснавана на глыбокім веданні дыферэнцыяльнага і інтэгральнага вылічэнняў, а апрацоўка матэрыялаў даследаванняў патрабуе прымянення вылічальных метадаў матэматыкі. Павышэнне прадукцыйнасці працы і паляпшэнне якасці геалагічных работ пракладаюць шлях шырокаму ўкараненню ў геалогію геафізічных метадаў даследаванняў, якія патрабуюць добрага ведання фізікі. Вывучэнне розных геалагічных з'яў, утварэння парод, мінералаў, карысных выкапняў засноўваецца на цячэнні фізіка-хімічных працэсаў і патрабуе ведаў фізікі і хіміі.

Факультэт мае тры кафедры: гідрагеалогіі і інжынернай геалогіі, мінералогіі і агульнай геалогіі, геафізікі. Вядуцца навукова-даследчыя работы ў цесным супрацоўніцтве з Інстытутам геахіміі і геафізікі АН БССР, Беларускім навукова-даследчым геолага-пошукавым інстытутам Міністэрства геалогіі СССР і іншымі арганізацыямі. Ва ўсіх навукова-даследчых работах актыўны ўдзел прымаюць студэнты.

У апошні час на факультэце вядзецца значная работа па паляпшэнню якасці вучэбнага працэсу, максімальнай інтэграцыі ўсіх звенняў ланцужка «ВНУ — вытворчасць — навука». На факультэце дзейнічае вучэбна-навукова-вытворчае аб'яднанне «Гомельскі універсітэт — ВА «Беларусгеалогія». Заключаны дагаворы на падрыхтоўку спецыялістаў для цэлага шэрагу геалагічных, геафізічных, праектна-вышукальных арганізацый, размешчаных у Мінску, Брэсце, Гродне, Гомелі, Віцебску, Магілёве.

Выпускнікі геафака накіроўваюцца на працу ў арганізацыі Міністэрстваў геалогіі, нафтавай прамысловасці, воднай гаспадаркі і меліярацыі зямель, Дзяржбуда БССР, у розныя навукова-даследчыя ўстановы.

В. ЖОГЛА,
дэкан факультэта, дацэнт.

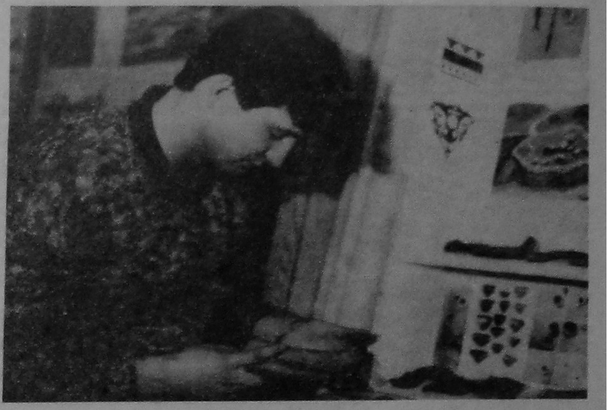

Шмат цікавых экспанатаў, якія сабраны студэнтамі-гісторыкамі, выкладчыкамі ў час летніх вучэбных практык, сабрана ў археалагічным музеі універсітэта.

МАТЭМАТЫЧНЫ

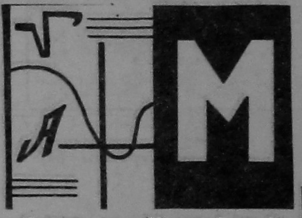

Больш за 50 гадоў на Гомельшчыне ажыццяўляецца падрыхтоўка матэматыкаў для народнай гаспадаркі і сістэмы народнай адукацыі. За гэты час матэматычны факультэт падрыхтаваў тысячы высокакваліфікаваных спецыялістаў, якія з гонарам і годнасцю нясуць званне выпускніка гэтага старэйшага факультэта.

Сёння, практычна, няма такой галіны, дзе б не прымянялася матэматыка. Вылічальная тэхніка трывала ўвайшла ў наша жыццё. Таму спецыялісты, якія валодаюць грунтоўнай матэматычнай падрыхтоўкай, здольныя з дапамогай ЭВМ рашыць любую задачу, вельмі патрэбны народнай гаспадарцы.

Вучэбна-выхаваўчы працэс на факультэце ажыццяўляюць 59 выкладчыкаў, 42 з іх маюць вучоныя ступені і званні. На факультэце вядуць заняткі член-карэспандэнт АН БССР, доктар фізіка-матэматычных навук, прафесар Л. А. Шамяткоў, дактары навук, прафесары В. П. Рубанік і Р. В. Шаймуратаў. Падрыхтоўка спецыялістаў на матэматычным факультэце вядзецца на двух аддзяленнях: вытворчым і педагагічным.

Выпускнікі педагагічнага аддзялення накіроўваюцца на работу выкладчыкамі ВНУ, тэхнікумаў, сярэдніх школ, ПТВ. Студэнты, якія вучацца на вытворчым аддзяленні, рыхтуюцца для навукова-вытворчай дзейнасці ў навукова-даследчых інстытутах, спецыяльных канструктарскіх бюро, на прадпрыемствах краіны. У рамках вытворчага аддзялення рыхтуюцца спецыялісты па праграмнаму забеспячэнню вылічальнай тэхнікі і аўтаматызаваных сістэм. На педагагічным аддзяленні ажыццяўляюцца спецыялізацыі па алгебры і тэорыі лікаў, дыферэнцыяльных ураўненнях.

Вучэбны план факультэта прадугледжвае вывучэнне грамадскіх дысцыплін, вялікага цыклу матэматычных і фізічных дысцыплін, дысцыплін вылічальнай матэматыкі і камп'ютэрнай тэхнікі і адну з вышэй названых спецыялізацый. За першыя два гады навучання студэнты атрымоўваюць агульную грунтоўную падрыхтоўку, а з трэцяга курса размяркоўваюцца па кафедрах для больш поўнага і паглыбленага вывучэння адной са спецыялізацый.

На факультэце функцыяніруюць кафедры: матэматычных праблем кіравання, вылічальнай матэматыкі і праграміравання, алгебры і геаметрыі, дыферэнцыяльных ураўненняў, матэматычнага аналізу, вышэйшай матэматыкі. Пры кафедрах алгебры і геаметрыі і матэматычных праблем кіравання ёсць аспірантура.

Прафесарска - выкладчыцкі састаў зацікаўлен у тым, каб на матфак паступала здольная, таленавітая моладзь. З гэтай мэтай штогод праводзіцца абласная матэматычная алімпіяда, на факультэце існуюць школа юных матэматыкаў, школа «Камп'ютэр», філіял Усесаюзнай завочнай матэматычнай школы пры МДУ імя М. В. Ламаносава. Гэта дазваляе выявіць сярод выпускнікоў тых рабят, якія па-сапраўднаму цікавяцца матэматыкай.

Студэнты факультэта прымаюць актыўны ўдзел у навукова-даследчай рабоце. Іх даследаванні дасылаюцца на рэспубліканскія і ўсесаюзныя конкурсы.

На нашым факультэце створаны ўсе ўмовы для падрыхтоўкі высокакваліфікаваных спецыялістаў.

М. СЕЛЬКІН,
дэкан факультэта, дацэнт.

ФІЗІЧНЫ

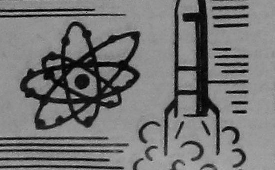

Курс на паскарэнне сацыяльна-эканамічнага развіцця краіны, узяты на XXVII з'ездзе партыі, ставіць вялікія і адказныя задачы і перад фундаментальнымі навукамі, сярод якіх у першую чаргу неабходна назваць фізіку. На фізічным факультэце рыхтуюць спецыялістаў фізікі высокай кваліфікацыі для работы на вытворчасці і ў канструктарскіх бюро, у сярэдніх і вышэйшых навучальных установах.

На двух першых курсах нашы студэнты набываюць глыбокія веды па матэматыцы і фізіцы, а таксама па дысцыплінах грамадскага цыклу. У канцы другога курса студэнты размяркоўваюцца па спецыялізацыях. Іх на факультэце шэсць: квантавая электроніка, радыёфізіка, фізічная метралогія і аўтаматызацыя эксперыменту, фізіка цвёрдага цела, тэарэтычная фізіка, фізічная электроніка. У выніку мэтанакіраванай дзейнасці па ўмацаванню сувязі кафедр нашага факультэта з прадпрыемствамі заключаны дагаворы на падрыхтоўку фізікаў, у адпаведнасці з якімі будзе ажыццяўляцца іх размеркаванне.

Фізічны факультэт з'яўляецца састаўной часткай вучэбна-навукова-вытворчага комплексу ГДУ — ГПІ — прадпрыемствы радыётэхнічнай прамысловасці. Вучэбна-выхаваўчы працэс на факультэце вядуць сем кафедр. На іх працуе 48 выкладчыкаў, 32 з якіх маюць вучоныя ступені і званні. На факультэце выкладаюць акадэмік АН БССР Б. В. Бокуць, 2 доктары навук — В. А. Балакін, А. М. Сердзюкоў.

Спецыялізацыя студэнтаў пачынаецца з трэцяга курса. Кафедра оптыкі вядзе яе ў галіне квантавай электронікі. Пры кафедры ёсць лабараторыі аптычных квантавых генератараў, нелінейнай оптыкі, крышталеоптыкі, кіравання лазерным промнем, люмінесцэнцыі і малекулярнай спектраскапіі і інш. Кафедра радыёфізікі рыхтуе спецыялістаў у галіне электрадынамікі СВЧ. Больш якаснай падрыхтоўцы спецыялістаў гэтага профілю садзейнічае адкрытая тут галіновая навукова-даследчая лабараторыя «Электрадынаміка складаных сістэм».

Адпаведна сваёй назве спецыялізуе студэнтаў кафедра фізікі цвёрдага цела. Падрыхтоўка студэнтаў гэтай спецыялізацыі праводзіцца таксама ў праблемнай навукова-даследчай лабараторыі фізіка-хімічных працэсаў трэння. Тут студэнты прымаюць удзел у навуковай рабоце і выкананні гаспадарчых дагавораў. У нас працуюць дзве навукова-вытворчыя лабараторыі. У гэтых навуковых падраздзяленнях вядуцца навуковыя даследаванні пры актыўным удзеле студэнтаў.

Кафедра тэарэтычнай фізікі ажыццяўляе спецыялізацыю ў галіне тэарэтычнай фізікі і рашэння прыкладных задач на ЭВМ. Студэнты атрымліваюць не толькі фундаментальныя тэарэтычныя веды, але і сур'ёзныя эксперыментальныя навыкі ў лабараторыях. Адкрыта новая навукова-даследчая лабараторыя «Алгарытм», дзейнічаюць студэнцкія навуковыя семінары. Кафедра мае свой філіял у лабараторыі фізікі высокіх энергій Інстытута фізікі АН БССР.

Прынятыя ў апошні час партыяй і ўрадам пастановы па метралогіі і стандартызацыі прадугледжваюць падрыхтоўку спецыялістаў-метролагаў, якія павінны авалодваць асновамі фізікі і матэматыкі, спецыяльнымі метадамі фізічных вымярэнняў, метадалогіяй вымярэння і апрацоўкі вынікаў. Яны павінны ведаць асновы праектавання вымяральных сістэм, тэхналогію іх вытворчасці, прынцыпы кіравання якасцю прадукцыі і сродкі аўтаматызацыі вымярэнняў. Прамысловыя прадпрыемствы з нецярпеннем чакаюць такіх спецыялістаў. На факультэце праведзена неабходная работа па адкрыццю спецыялізацыі «Метралогія, стандартызацыя і кіраванне якасцю».

Дагаворы, заключаныя паміж універсітэтам і прадпрыемствамі Гомельскага рэгіёна, сведчаць аб дэфіцыце спецыялістаў па стварэнню аўтаматызаваных сістэм апрацоўкі інфармацыі і кіравання, якія базіруюцца на новых фізічных прынцыпах. З гэтай мэтай на фізічны факультэт у гэтым годзе пераведзена кафедра аўтаматызаваных сістэм апрацоўкі інфармацыі. Гэта кафедра будзе забяспечваць вучэбны працэс па спецыялізацыі «Фізічная электроніка». Акрамя спецыялізуючых кафедр, на факультэце значную вучэбную і навуковую работу вядзе кафедра агульнай фізікі.

Выпускнікі нашага факультэта накіроўваюцца на прадпрыемствы радыётэхнічнай, электроннай, прыборабудаўнічай прамысловасці, у сістэму АН БССР і навучальныя ўстановы.

М. МАКСІМЕНКА,
дэкан факультэта, дацэнт.

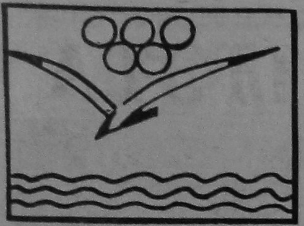

ФАКУЛЬТЭТ ФІЗІЧНАЙ КУЛЬТУРЫ

У НАСТУПНЫМ годзе ў жыцці нашага факультэта адбудзецца знамянальная падзея — адзначым яго 40-годдзе. За прайшоўшы час тут набылі вышэйшую адукацыю па фізічнай культуры на стацыянары і без адрыву ад вытворчасці каля 3300 чалавек. Першыя выпускнікі ўжо знаходзяцца на заслужаным адпачынку, пераважная ж большасць з іх працягвае плённа працаваць не толькі на Гомельшчыне, у іншых абласцях рэспублікі, але і далёка за іх межамі.

Наш факультэт з'яўляецца сапраўдным цэнтрам падрыхтоўкі спецыялістаў, ад якіх у многім залежыць загартоўка і фізічны стан людзей, а ў канчатковым выніку і працаздольнасць. Многія нашыя выхаванцы з самага лепшага боку праявілі сябе на трэнерскай рабоце.

На вучобу да нас паступаюць юнакі і дзяўчаты з адпаведнымі фізічнымі данными, тыя, хто мае жаданне і здольнасць працаваць на ніве фізічнай культуры, перш за ўсё, у агульнаадукацыйных школах.

Адначасова з набыццём разнастайных тэарэтычных і практычных ведаў нашы студэнты маюць усе магчымасці для павышэння свайго спартыўнага майстэрства і кваліфікацыі як грамадскіх трэнераў, інструктараў і суддзяў па многіх відах спорту. Студэнты, якія ўваходзяць у склад зборных каманд рэспублікі і краіны, як правіла, пераводзяцца на індывідуальны графік навучання, могуць здаваць залікі і экзамены ў найбольш зручны для іх час.

Сёння ўжо цяжка пералічыць прозвішчы ўсіх тых студэнтаў нашага факультэта, якія з поспехам абаранялі гонар Радзімы на чэмпіянатах Еўропы, свету, Алімпійскіх гульнях. Лепшыя з іх удастоены высокіх спартыўных званняў, урадавых узнагарод.

Прыемна ўсведамляць, што і на прадстаячых Алімпійскіх гульнях у Сеуле павінны быць прадстаўлены студэнты нашага факультэта. Кандыдатамі ў алімпійскую каманду СССР з'яўляюцца весляры заслужаны майстар спорту СССР В. Пусеў, майстры спорту СССР міжнароднага класа А. Зуеў, У. Мажэйка, А. Мызгін, Д. Банькоўкі.

Сем студэнтаў універсітэта, у тым ліку 6 — з нашага факультэта з'яўляюцца кандыдатамі зборнай каманды рэспублікі для ўдзелу ва Усесаюзных студэнцкіх летніх гульнях, якія адбудуцца сёлета ў жніўні ў Кіеве.

На нашым факультэце падрыхтоўку спецыялістаў ажыццяўляюць дзве кафедры: тэарэтычных асноў фізічнага выхавання; лёгкай атлетыкі і лыжнага спорту. На іх працуюць высокакваліфікаваныя кадры. Сярод іх — 8 кандыдатаў навук, дацэнтаў, 5 майстроў спорту СССР, выдатнікі фізічнай культуры, суддзя міжнароднай катэгорыі, 4 суддзі ўсесаюзнай і 13 — рэспубліканскай катэгорыі. Так, старшы выкладчык кафедры тэарэтычных асноў фізічнага выхавання суддзя міжнароднай катэгорыі Б. А. Царыкаў па выніках за мінулы год прызнаны лепшым суддзёй па баскетболу ў рэспубліцы, а ў краіне па колькасці набраных балаў заняў трэцяе месца.

На ўступных экзаменах абітурыенты трымаюць выпрабаванне і па спецыяльнаму прадмету. Сваёй мэтай ён ставіць праверку ўзроўню фізічнай і рухальнай падрыхтоўкі, які ацэньваецца па выніках выкананых практыкаванняў і нарматываў комплексу ГПА.

Хочацца верыць, што на вучобу да нас паступяць юнакі і дзяўчаты, якія памножаць лепшыя традыцыі факультэта, парадуюць нас высокімі спартыўнымі дасягненнямі.

Б. ЗАИЦАУ,
дэкан факультэта, дацэнт.

ПАТРАБАВАННІ НА УСТУПНЫ ЭКЗАМЕН ПА СПЕЦЫЯЛЬНАСЦІ ДЛЯ ФАКУЛЬТЭТА ФІЗІЧНАЙ КУЛЬТУРЫ

Экзамен па фізічнай падрыхтаванасці складаецца са спартыўнага мнагабор'я, якое ўключае выкананне практыкаванняў і нарматыўных патрабаванняў асноўных раздзелаў школьнай праграмы па лёгкай атлетыцы, гімнастыцы і плаванню, і праводзіцца ў тры дні ў адпаведнасці з дзейнічаючымі правіламі спаборніцтваў па гэтых відах спорту. Лёгкаатлетычны і гімнастычны віды мнагабор'я ўключаюць у сябе па два абавязковыя і адному па выбару абітурыента практыкаванні. У плаванні прапануюцца тры практыкаванні рознай складанасці выканання і, у залежнасці ад падрыхтаванасці, абітурыент выбірае любое з іх у якасці заліковага.

Вынік кожнага практыкавання лёгкаатлетычнага віда мнагабор'я і плавання ацэньваецца па заліковых балах. У гімнастычным мнагабор'і за акрабатыку, апорны скачок і гімнастычныя камбінацыі на снарадах выстаўляюцца адзнакі па правілах спаборніцтваў з наступным іх пераводам з дзесяцібальнай сістэмы ў пяцібальную. За адзнаку ад 9,0 да 10,0 абітурыенту выстаўляюцца пяць («5») заліковых балаў: з 8,0 да 8,9 — чатыры («4»); ад 7,0 да 7,9 — тры («3») заліковыя балы.

Выкананне любога практыкавання спартыўнага мнагабор'я ніжэй заліковага патрабавання ацэньваецца двума («2») баламі, якія не з'яўляюцца заліковымі і ў агульную суму балаў за экзамен не ўключаюцца. Атрыманыя абітурыентам балы, паведамляюцца яму пасля выканання кожнага практыкавання.

Агульная адзнака за экзамен па фізічнай падрыхтаванасці выстаўляецца па пяцібальнай сістэме на аснове сумарнай колькасці заліковых балаў, набраных абітурыентам у спартыўным мнагабор'і (лёгкая атлетыка, гімнастыка, плаванне).

Сумарная колькасць заліковых балаў за спартыўнае мнагабор'е	Агульная адзнака за экзамен па фізічнай падрыхтаванасці
ад 40 да 45	5 (выдатна)
ад 33 да 39	4 (добра)
ад 27 да 32	3 (здавальняюча)

Майстрам спорту міжнароднага класа СССР і майстрам спорту СССР, якія выканалі або пацвердзілі разрадныя нормы на працягу двух гадоў, што папярэднічалі экзаменам, выстаўляецца адзнака «5» (выдатна) за экзамен па фізічнай падрыхтаванасці.

ЛЁГКААТЛЕТЫЧНЫ ВІД МНАГАБОР'Я

Практыкаванні мнагабор'я	Узрост (гадоў)	Нарматыўныя патрабаванні і заліковыя балы: мужчыны 3	мужчыны 4	мужчыны 5	жанчыны 3	жанчыны 4	жанчыны 5
1. Бег. 1000 м (мін., с.)	17—29	3.20	3.10	3.05	4.30	4.10	3.52
	ад 30	3.45	3.30	3.10	5.00	4.30	4.10
2. Кіданне гранаты (м)	17—29	38,0	46,0	50.0	18.0	27.0	32.0
	ад 30	36.0	40.0	46.0	15.0	20.0	25.0
ПРАКТЫКАВАННІ ПА ВЫБАРУ							
1. Бег 100 м (с)	17—29	14.3	13.5	12.8	17.0	15.7	14.6
	ад 30	14.8	14.0	13.2	17.5	16.2	15.1
2. Скачкі ў даўжыню з разбегу (м, см)	17—29	4.60	5.00	5.20	3.60	3.90	4.20
	ад 30	4.00	4.50	5.00	3.20	3.50	3.80

ГІМНАСТЫЧНЫ ВІД МНАГАБОР'Я

МУЖЧЫНЫ

Абавязковыя практыкаванні

1. Падцягванне ў вісе на перакладзіне хватам зверху.

Колькасць разоў:	Заліковы бал:
12	5
9	4
6	3

2. Апорны скачок. Конь у даўжыню, вышыня 120 см. Скачок ногі паасобку. Адзнака 10.

Практыкаванні па выбару.

1. Акрабатыка.
2. Бруссі.

ЖАНЧЫНЫ

Абавязковыя практыкаванні

1. Згібанне і разгібанне рук ва ўпоры лежачы на падлозе (згібанне рук не менш 90°).

Колькасць разоў:	Заліковы бал:
15	5
11	4
7	3

2. Апорны скачок. Казёл у шырыню, вышыня 115 см. Скачок ногі паасобку. Адзнака 10.

Практыкаванне па выбару

1. Акрабатыка.
2. Бруссі рознай вышыні.

ПЛАВАННЕ

Практыкаванне	Узрост	Нарматыўныя патрабаванні пры рознай даўжыні плавальнай дарожкі: мужчыны	жанчыны	Заліковы бал
1. Вольны стыль 100 м (мін., с.)	17—29	1.32	1.38	15
	ад 30	1.42	1.48	15
100 м (мін., с)	17—29	1.42	1.48	12
	ад 30	1.52	1.58	12
100 м	без уліку часу			9
50 м	без уліку часу			6
2. Кроль на спіне:	17—29	1.45	1.53	15
	ад 30	1.55	2.03	15
100 м (мін., с)	17—29	1.55	2.13	12
100 м (мін., с)	ад 30	2.05	2.23	12
3. Брас:				
100 м (мін., с)	17—29	1.45	2.00	15
	ад 30	1.55	2.10	15
100 м (мін., с)	17—29	1.55	2.10	12
	ад 30	2.05	2.20	12

ПАДРЫХТОЎЧАЕ АДДЗЯЛЕННЕ

Падрыхтоўчае аддзяленне пры Гомельскім дзяржаўным універсітэце было створана ў 1969 годзе згодна пастановы ЦК КПСС і Савета Міністраў СССР «Аб арганізацыі падрыхтоўчых аддзяленняў пры вышэйшых навучальных установах». Асноўнай задачай такіх аддзяленняў з'яўляецца павышэнне ўзроўню агульнаадукацыйнай падрыхтоўкі рабочай і сельскай моладзі, а таксама звольненых у запас з Узброеных Сіл СССР воінаў і стварэнне ім неабходных умоў для паступлення ў вышэйшыя навучальныя ўстановы.

На падрыхтоўчым аддзяленні ГДУ слухачы вучацца з адрывам ад вытворчасці на працягу 8, а без адрыву ад вытворчасці —10 месяцаў. Штогод на падрыхтоўчае аддзяленне па розных спецыяльнасцях прымаюцца 225 слухачоў з ліку перадавых рабочых, калгаснікаў і звольненых у запас воінаў. Акрамя таго, ў 1988—89 навучальным годзе для мэтавай падрыхтоўкі ў медыцынскія ВНУ БССР на падрыхтоўчае аддзяленне па дзённай форме навучання будзе прынята 100 слухачоў з ліку жыхароў Гомельскай і Магілёўскай абласцей.

Маладыя рабочыя і калгаснікі, якія паступаюць на падрыхтоўчае аддзяленне, павінны мець стаж практычнай работы не менш двух гадоў, адбор і накіраванне моладзі на аддзяленне ажыццяўляецца непасрэдна кіраўнікамі прамысловых прадпрыемстваў, будоўляў, саўгасаў, калгасаў, камандаваннем воінскіх часцей па рэкамендацыі партыйных, камсамольскіх, прафсаюзных арганізацый. Для мэтавай падрыхтоўкі ў медыцынскія інстытуты рэспублікі на падрыхтоўчае аддзяленне прымаюцца таксама асобы з ліку малодшага медыцынскага персаналу (малодшых сясцёр па догляду за хворымі і санітарак), якія маюць стаж практычнай работы на гэтых пасадах не менш двух гадоў.

Выпускнікі падрыхтоўчага аддзялення прымаюць актыўны ўдзел у навукова-даследчай рабоце і грамадскім жыцці факультэтаў і універсітэта. Многія з іх працуюць выкладчыкамі ГДУ, ўзначальваюць розныя структурныя падраздзяленні нашай ВНУ.

У. ЕЎТУХОЎ,
загадчык падрыхтоўчага аддзялення.

ГОМЕЛЬСКІ ДЗЯРЖАЎНЫ УНІВЕРСІТЭТ АБ'ЯЎЛЯЕ

ПРЫЕМ СЛУХАЧОЎ НА ДЗЕННЫЯ ПАДРЫХТОЎЧЫЯ КУРСЫ для паступлення ва універсітэт у 1988 годзе па спецыяльнасцях:

1. **Беларуская і руская мова і літаратура;**
2. **Руская мова і літаратура;**
3. **Гісторыя;**
4. **Эканоміка і сацыялогія працы;**
5. **Эканамічная інфарматыка і АСК;**
6. **Бухгалтарскі ўлік, кантроль і аналіз гаспадарчай дзейнасці;**
7. **Матэматыка;**
8. **Фізіка;**
9. **Гідрагеалогія і інжынерная геалогія;**
10. **Геафізічныя метады пошуку і разведкі радовішчаў карысных выкапняў;**
11. **Біялогія;**
12. **Фізічная культура.**

Заняткі будуць праводзіцца кожны дзень (акрамя нядзелі) з 8.20 па беларускай мове і літаратуры, рускай мове і літаратуры, гісторыі, матэматыцы, фізіцы, біялогіі, хіміі, спецпрадметах (для паступаючых на факультэт фізічнай культуры).

На падрыхтоўчыя курсы прымаюцца асобы, якія маюць сярэднюю адукацыю і працуюць на прамысловых прадпрыемствах і ў сельскай гаспадарцы, звольненыя ў запас з радоў Узброеных Сіл СССР, а таксама вучні агульнаадукацыйных школ.

Жадаючыя вучыцца на падрыхтоўчых курсах падаюць заяву на імя рэктара універсітэта з указаннем спецыяльнасці, дамашняга адрасу.

Заявы прымаюцца з 10 па 23 чэрвеня (з 14-00 да 16-00) па суботах—(з 12-00 да 14-00) па адрасу: г. Гомель, вул. Савецкая, 104, ГДУ, аўд. 2-17, 5-23. Даведкі па тэлефонах 57-16-73, 57-16-35.

Навучанне на курсах платнае — 15 рублёў. Грошы ўносяцца ў касу універсітэта. Квітанцыя аб уплаце за навучанне прыкладваецца да заявы. Заняткі праводзяцца з 25 чэрвеня па 15 ліпеня. Пачатак заняткаў 25 чэрвеня ў 8.20 у галоўным корпусе універсітэта.

У сувязі з новымі правіламі прыёму ў ВНУ адмяняюцца многія льготы пры залічэнні ва універсітэт. Таму атрыманыя на курсах веды з'яўляюцца важнай умовай паспяховай здачы экзаменаў.

РЭКТАРАТ.

Рэдактар Ул. БАЛОГА.

Наш адрас: 246699, г. Гомель, вул. Савецкая, 104, пакой 3-11; тэл. 57-16-52.

«Гомельскі універсітэт» — орган парткома, рэктората, профсоюзных комитетов, комитета ЛКСМБ Гомельского государственного университета. Гомельская фабрика «Палесдрук» Дзяржкамітэта БССР па справах выдавецтваў, паліграфіі і кніжнага гандлю. Гомель, Савецкая, 1.

АЗ01225
Аб'ём — 1 друк. арк.
Тыраж 2000 экз. Заказ 375.